

Lahti

Lahden Kansalliset Seniorit Kaupungintalo 19.2.2026

Pekka Komu, kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Milla Bruneau, kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja
- Elinvoima- ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtaja

Kaupunginvaltuusto

Lahden kaupungin ylintä päätösvaltaa käyttää asukkaiden valitsema valtuusto. Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Lahden kaupunginvaltuustossa on 59 jäsentä. Valtuusto on osittain siirtänyt toimivaltaansa kaupunginhallitukselle, lautakunnille ja johtokunnille.

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin hallintoa, valmistelee kaupunginvaltuustossa käsiteltävät asiat ja huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta sekä valvoo kaupungin etua ja edustaa kaupunkia.

Lautakunnat ja muut toimielimet

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan alaisia palveluyksiköitä ovat varhaiskasvatus-, perusopetus-, nuoriso-, ja kirjastopalvelut sekä Wellamo-opisto. Wellamo-opiston johtokunta toimii sivistyslautakunnan alaisuudessa.

- Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta
- Kaupunkiympäristölautakunta
- Sivistyslautakunta
- Tarkastuslautakunta
- Lahden seudun joukkoliikennelautakunta
- Lahden seudun jätelautakunta
- Rakennus- ja ympäristölautakunta
- Keskusvaalilautakunta
- Vanhusneuvosto
- Vammaisneuvosto
- Nuorisovaltuusto
- Yhtiöiden ja yhteisöjen hallitusten edustukset
 - Lahti Energia, Lahti Aqua, Lahden Talot, Ladec, Lahti Region ym.

Lahden valtuustosopimus: Hyvinvoinnin ja kasvun Lahti 2030

Sopimus sisältää kolme poliittista päätavoitetta

- kestävän kasvun ympäristökaupunki
- uuden ajan yliopistokaupunki
- hyvinvoivien lasten ja nuorten kaupunki

- Lahti tavoittelee hiilineutraaliutta ensimmäisenä Suomen suurista kaupungeista
- rakentaa vesiliikuntakeskuksen
- suunnittelee uuden kampuksen LUT-yliopiston kanssa
- lisää opiskelija-asuntoja
- nostaa varhaiskasvatuksen osallistumisastetta
- pienentää luokkakokoja etenkin ensimmäisillä luokilla

Puolueet sopivat myös

- kestävästä taloudenpidosta,
- työllisyydenhoidon parantamisesta ja
- kaupunkitasoisen palveluverkon tarkastelemisesta erillisellä aluepalveluohjelmalla.

Valtuustosopimus sisältää yli 50 yhdessä sovittua poliittista tavoitetta ja avaintoimenpiteitä niiden toteuttamiseksi.

Kaupunginvaltuuston päätökset 27.10. – kaupungin strategia 2035 hyväksyttiin

Valtuusto hyväksyi lokakuun kokouksessaan Lahden uuden strategian. Kaupungin visio vuoteen 2035 on: Lahti – Tehty kestäväksi. Tuoreessa strategiassa linjataan, että uuden ajan yliopisto- ja ympäristökaupungissa yritykset menestyvät ja elämä on merkityksellistä.

Strategia rakentuu kolmesta pääteemasta: elinvoimaista kasvua, merkityksellistä elämää ja rohkeaa uudistumista.

- **Elinvoimaisuus** pohjautuu kunnianhimoiseen kehitystyöhön, ympäristöalan huippuosaamiseen, korkeakouluyhteistyöhön ja kaupungin vetovoimaan.
- **Merkityksellinen elämä** syntyy kokonaisvaltaisesta hyvinvointityöstä, jota tehdään yhdessä lasten, nuorten, perheiden ja lähiyhteisöjen kanssa.
- **Rohkea uudistuminen** toteutuu tasapainoisen talouden ja kestäväen kasvun kautta.

Strategian avainluvut asettavat kunnianhimoisia tavoitteita: Lahdessa on 20 000 opiskelijaa vuonna 2035, kaupunki on luontopositiivinen vuoteen 2030 mennessä ja ensimmäinen suurista kaupungeista, joka saavuttaa hiilineutraaliuden.

Strategiatyöhön osallistui laajasti kaupungin henkilöstöä, sidosryhmiä ja kuntalaisia erilaisissa työpajoissa ja keskustelutilaisuuksissa. Strategian valmistelun tukena toimi valtuustoryhmien jäsenistä koottu strategiatoimikunta.

Valtuustostrategia

- Kuntalaki velvoittaa hyväksymään kunnalle strategian
- Vaalien jälkeen uusi valtuusto hyväksyy sen
- Suuret linjat
- Ohjaa kunnan valmistelua ja päätöksentekoa
- Vaikuttaa myös taloudellisiin ratkaisuihin
- Viranhaltijoiden valmisteleva
- Hyväksytään valtuustossa

Lahti 2035 – Tehty kestäväksi

Uuden ajan yliopisto- ja ympäristökaupungissa
gritykset menestyvät ja elämä on merkityksellistä.

Arvot

Avoimesti
Vastuullisesti
Yhdessä

Elinvoimaista kasvua

Suomen johtavan ympäristökaupungin huippuosaaminen ja korkeakoulujen kasvu tekevät Lahdesta kansainvälisen edelläkävijän.

Tunnettu yliopistomme ja ammattikorkeakoulumme tuottavat merkityksellistä tiedettä ja ratkaisuja. Vahvistamme sivistystä ja osaamista kaikilla koulutusasteilla. Saamme opiskelijat rakentamaan elämänsä Lahteen.

Olemme vetovoimainen investointikohde sekä ihanteellinen kasvualusta kaikenkokoisten yritysten menestystarinoille.

Ratkaisemme työllisyyden haasteet kehittämällä uusia tapoja toimia.

Tuemme lapsiperheitä ja annamme eväät elämänmittaiselle oppimis- ja kasvupolulle aina lapsuudesta vanhuuteen.

Merkityksellistä elämää

Vahvistamme monimuotoista, puhdasta luontoa, joka on hyvinvoinnin perusta.

Edistämme liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa. Mahdollistamme monipuoliset harrastusmahdollisuudet kaikenikäisille.

Emme jätä ketään yksin – jokainen lahtelainen on arvokas.

Puramme segregatiota. Lisäämme kokonaisturvallisuutta ja yhteisöllisyyttä kaikissa elämänvaiheissa yhdessä kumppaneiden kanssa.

Olemme houkutteleva urheilu- ja kulttuurikaupunki, jossa tapahtumat kukoistavat ja matkailijamäärät kasvavat.

Rohkeaa uudistumista

Perustamme tulevaisuuden tasapainoisen talouden ja kestävä kasvun varaan.

Rakennamme inspiroivaa, kestävä ja saavutettavaa kaupunkia. Keskusta sekä asuinalueet ovat eläviä ja viihtyisiä.

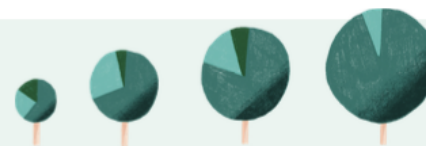
Johdamme tiedolla ja parannamme palveluidemme vaikutavuutta. Hyödynnämme palvelujen ja prosessien kehittämisessä uutta teknologiaa ja tekoälyä eettisesti ja vastuullisesti.

Olemme osallisuuden ja vuorovaikutuksen suunnanäyttäjät. Annamme lahtelaisille valtaa ja vastuuta kehittää omaa asuin ympäristöään.

Lahti on houkutteleva työnantaja, jossa henkilöstöön luotetaan. Meillä jokainen saa kokeilla ja kehittää.

Strategian avainluvut

- Lahti on väestönkasvussa kuuden suurimman kaupungin joukossa
- Työttömyys laskee nopeammin suhteessa muihin suuriin kaupunkeihin
- Yksityisiä investointeja 200 milj. €/ vuosi
- Matkailijoiden yöpymiset kasvavat
- Yritysyhteistyö parane
- Lahtelaiset liikkuvat terveytensä kannalta riittävästi
- Lahtelaiset kokevat elämänsä merkitykselliseksi
- Nuorten päihteidenkäyttö vähenee
- Jokaisella koululaisella on ystäv
- Yksinäisyys vähenee
- Lahtelaisten koulutusaste nousee
- Oppimistulokset paranevat
- Lahden talous on tasapainossa
- Kaupungin henkilöstö voi hyvin

- 20 000 opiskelijaa vuonna 2035
- Luontopositiivinen 2030
- Hiilineutraali ensimmäisenä suurista kaupungeista

Tilanne talousarviovaiheen alussa 8/2025:

Alkuperäinen kehys		
TA 2026	TS 2027	TS 2028
178 106	176 478	176 272
1 114	1 114	1 114
-553 115	-561 112	-568 891
-373 896	-383 520	-391 505
302 485	311 298	322 084
86 627	86 627	86 627
4 111	4 705	5 926
19 327	19 110	23 132
-53 117	-53 946	-52 305
-33 790	-34 835	-29 173
737	737	737
0	0	0
-33 053	-34 098	-28 436

- Kaupunginhallitus käynnisti talouden lisäsopeutuksen
- Veroratkaisut
 - Osingot + muut tulot
 - Toimintojen tarkastelu
 - Yhteistoimintaneuvottelut

Valtuuston talousarviopäätös 12/2028:

Lahden kaupungin tulos -11,6 milj. euroa 2026, tasapainossa 2028

Tuloslaskelma, 1 000 €	TP 2024	KS+LTA:t 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028	
Toimintatulot	177 646	183 892	176 122	174 574	175 068	Lisäsopeutustoimien kohdennus eri vuosille, tuloihin, menoihin ja poistoihin on täsmentynyt.
Valmistus omaan käyttöön	1 331	1 114	1 114	1 114	1 114	
Toimintamenot	-500 392	-552 172	-548 382	-552 418	-560 197	
Toimintakate	-321 416	-367 165	-371 146	-376 730	-384 015	Valtionosuudet päivitetty viimeisimmän tiedon mukaiseksi. Osinkotulojen kasvutavoite on suurempi, kuin lisäsopeutuksissa valmisteltu.
Verotulot	288 271	288 615	317 450	327 809	341 492	
Valtionosuudet	77 171	88 798	87 806	87 806	87 486	
Rahoitustulot ja -menot	2 377	3 860	6 362	6 705	8 977	
Vuosikate	46 403	14 108	40 471	45 591	53 940	Tulos 2026 parantunut 1,7 milj. euroa.
Poistot ja arvonalentumiset	-56 186	-52 940	-52 097	-52 936	-51 295	
Tilikauden tulos	-9 783	-38 833	-11 625	-7 345	2 645	
Poistoeron lisäys tai vähennys	737	70	737	737	737	
Varausten lisäys tai vähennys	0	0	0	0	0	
Rahastojen lisäys tai vähennys	83	0	0	0	0	
Tilikauden yli-/alijäämä	-8 963	-38 763	-10 889	-6 608	3 382	

Asukasluku

121 801

Asukasluvun kasvu
282 henkilöä (0,23%)

Henkilöstö

3 376 htv

Ilmastobudjetoinnin
tulot, kaupunki

19,2 M€

Ilmastobudjetoinnin
menot, kaupunki

46,2 M€

Ilmastobudjetoinnin
menot, konserniyhtiöt

16,1 M€

Tilikauden yli-/alijäämä

-10,9 M€

Kertynyt yli-/alijäämä

+196,1 M€

Verotulot

317,4 M€

Valtionosuudet

87,8 M€

Lainamäärä
per asukas

5 091 €

Lainamäärä
yhteensä

620,1 M€

Tuloveroprosentti 8,6 %

Kiinteistöveroprosentit

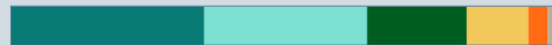
1,45 %	Yleinen kiinteistöveroprosentti
1,38 %	Maapohja
0,62 %	Vakituinen asuinrakennus
1,95 %	Muu kuin vakituinen asuminen
6,00 %	Rakentamaton rakennuspaikka
0,60 %	Yleishyödyllinen yhteisö
3,10 %	Voimalaitos

Tulot lajeittain

Verotulot	317,5 M€	52,4 %
Toimintatulot	177,2 M€	29,2 %
Valtionosuudet	87,8 M€	14,5 %
Rahoitustulot	23,8 M€	3,9 %

Menot lajeittain

Henkilöstömenot	199,8 M€	35,4 %
Palvelujen ostot	165,4 M€	29,2 %
Muut toimintamenot	100,8 M€	17,8 %
Avustukset	62,9 M€	11,1 %
Aineet ja tarvikkeet	19,4 M€	3,4 %
Rahoitusmenot	17,4 M€	3,1 %

TOP 4 investoinnit

1. Kadunrakennus
2. Elinvoimahankkeet
3. Urheilukeskuksen perusparannukset
4. Myllypohjan monitoimitalo

Bruttoinvestoinnit ryhmittäin

43 %	Julkinen käyttöomaisuus	30,6 M€
35 %	Talonrakennus	24,9 M€
11 %	Arvopaperit ja osuudet	8,0 M€
7 %	Irtain omaisuus	4,7 M€
4 %	Kiinteä omaisuus	2,5 M€

Yksityiset investoinnit ja ikuisuushankkeet

- Fazerin suklaatehdas
- DayOne datakeskus
- 2 MRD€ yksityisiä investointeja 2024-2025
- Vesiliikuntakeskus
- Kisapuisto
- Keskustakampus
- Urheilukeskus
- Monitoimiareena
- Hotelli(t)
- Sivistyksen palveluverkko – aluepalveluohjelma valmistuu 2026

Vain kasvun kautta
ratkaisemme
työllisyysaasteet